

אחרית דבר על מכחישי שואה

למלה "כחש" יש הגדרות ומשמעויות שונות, כמו: הכחשת האמת, "ותכחש שרה בקרבה לאמור לא צחקתי" [בראשית, יח], "וכחש בעמיתו" [ויקרא ה', כא], "בני נכר יכחשו לו", [תהלים יח]. או כדברי חז"ל: "שני כתובים המכחישים זה את זה", [מכילתא פ' יתרו], ועוד, שמשמעותם, לומר דבר שהוא ניגוד מהאמת המקובלת. אך למלה "כחש" יש גם משמעות של הקטנה, צמצום ורזון. כמו: "ברכי כשלו מצום ובשרי כחש משמן" [תהלים קט]. שהמשמעות היא צמצום, הקטנה והרזיה. למלה "כחש" יש גם משמעות של מזימה שנועדה להפריך ולמוטט את האמת – כפי שזה בא לידי ביטוי בדברי הנביא הושע: "סבבוני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל" [הושע יב, א]. כלומר: אין האיש מכחיש את עצם העובדה, אלא שע"י ה"פירושים" והטיעונים מזווית-ראיתו הוא נותן לעובדה משמעות הפוכה, או שהוא מרוקן, "מרזה" ומקטין את הנושא עד למינימום.

כלפי מה אמורים דברינו?

תוך כדי כתיבת זכרונותי, נקלעתי לוויכוח עקרוני עם אישים מסויימים ביהדות החרדית בנושא החורבן של דורנו. בוויכוח זה נוכחתי לדעת, עד כמה יש חשיבות לעדויות של הניצולים. מסתבר, שלא רק גויים-אנטישמיים, מכחישים את החורבן, אלא שישנם יהודים, ודווקא יהודים חרדיים, שבדעותיהם המסולפות וב"פירושיהם" המרושעים, לא רק שהם מסלפים את האמת, אלא שאותם צדקנים מעניקים סעד וצידוק-מה לעם-העמלקים רוצחי עמנו, הגרמנים. אנשים אלה – בארצות-הברית – שבשנות החורבן. בשעה שקדושינו נרצחו במיתות משונות ואכזריות, הם ישבו שאנן בבבל של אמריקה, אך כיום הם רואים פגמים ו"חטאים" ביהדות פולין. יהודים אלה בגולת אמריקה יש להם החוצפה לקטרג על רבבות יהודים שקידשו את השם בקדושה ובטהרה. באותם ימים שהובילו את קדושי ישראל למישרפות, ולבורות ההריגה, מקטרגים אלה אכלו ושתו, ונהנו מכל מנעמי העולם. ישנו שנת-ישרים. הם לא השתתפו בצערם של קדושי ישראל, הנהרגים על יהדותם. אך אחרי החורבן יש להם החוצפה למנות עצמם כפרקליטים, "להגן" על כבודו של הקב"ה, ולהצדיק את החורבן שהתרחש לעינינו. אנשים גאוותנים אלה מתיימרים, כי נהירים להם דרכי ההשגחה העליונה. הם יודעים, בדיוק על שום מה נענשנו, יהודי אירופה, בצורה כה אכזרית. להם, בברוקלין יש "קשר ישיר" אל ההשגחה עליונה. להם "נהירים שבילי דרקיע כשבילי דפלטבוש". איזו גסות-רוח ויהירות טיפשית, להתיימר לדעת צפונות-אל. דברים שהשם לא גילה אפילו לאדון הנביאים, משה רבינו – "צדיק ורע לו",

כשמשנה רבנו הזדעזע על הריגתו האכזרית של רבי עקיבא – מספרים לנו חז"ל – אמר לו הקב"ה: "שתוק! כך עלה במחשבה לפני" [מנחות כט]. מסתבר, שכל מה שהיה טמיר ונעלם ממשנה רבינו, גלוי וידוע לאותו רב בפלטבוש. לצערנו, יש בדבריו המרושעים – כלפי הקדושים, וכלפינו הניצולים המעטים – לא רק אבק של חילול-השם, אלא סכנה של כפירה, ממש. שכן יש לאותו רב "תלמידים מקשיבים", הדבקים "בתורת" רבם, ומכפישים את זיכרם של קדושי ישראל הי"ד. מי יודע איזה רפש וצחנה כת זו עלולה להשאיר לדורות הבאים?

ולהבדיל – בין הרע לטוב – אצטט את השקפתו על החורבן, מפיו של אחד מגאוני וצדיקי פולין, הרה"ק מפיאסצנה הי"ד, שכתב בד"ת, לסוכות תש"א, שכל ההריגות וההשמדות שאירעו לעם ישראל, הם חלק מעקידת יצחק – "כיוון שנסיונו של אברהם ויצחק הי' רצון ומחשבה שלא נשלמו בפועל לגמרי. כי אמר לו המלאך, אל תשלח ידך אל הנער וכו'. לכן כל מעשה ישראל, הנהרגים ע"י עכו"ם, שהיא להיפך, מעשה בלא מחשבה, תשלום עקידת יצחק. ששם היתה ההתחלה, מחשבה ורצון, וכאן הסיום והפעולה. היינו שהעקידה וכל הנהרגים מבנ"י אח"כ מעשה אחד הוא" [אש-קודש ע' עב-עג]. השקפה זו תואמת להפליא לדברי הרמב"ם: "ואלו הן הרוגי מלכות שאין מעלה על מעלתן. ועליהן נאמר, כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. ועליהם נאמר אספו לי חסידי כורתי בריתי עלי זבח" [רמב"ם הלכות יסודי התורה, פרק ה' הלכה ד'].

אני סבור שכל יהודי ירא-שמים, ובפרט ניצולי הכבשנים, חייבים להרים קול ולמחות נגד התופעה המבישה, של חירוף וגידוף הקדושים. ליקירינו אין קבר, כל מה שנשאר מהם, הוא זיכרם הקדוש. אנו מזכירים אותם בדחילו ורחימו. נזכרים במעשיהם הטובים, במסירות-נפשם למען "ידישקייט". אז באים רשעים אלה ומכפישים בעפר את זיכרם הקדוש, ואנו שותקים?! אך מסתבר שיש לנו "מבחישי" ו"מקטיני" חורבן, לא רק בברוקלין. לצערנו, יש גם בארץ, אנשים המקטינים ומזעירים את ממדי החורבן. אמנם אלה אינם מלעיזים על הקדושים, הם "רק" מצנזרים אירועים מסויימים מימי החורבן. אישים אלה, [מקרב היהדות החרדית], מתעטפים באיצטלא של יראת-שמים, טלו לעצמם את הרשות, לצנזר את ספרי-התיעוד על ימי החורבן. אמת, חוגים אלה אינם מטילים דופי בקדושי השואה. אינם מתיימרים להיות "הפרקליטים" של כביכול ולהצדיק את החורבן. הם מסתפקים בתפקיד הצנוע של "צינזור": למחוק מתוך ספרות-התיעוד על החורבן, עובדות ואירועים חשובים. לדעתם הצדקנית, יש להשמיט מהספרות אירועים מסוימים, כמו אינוס בנות ישראל ע"י הרוצחים הגרמנים. משום שסיפורים אלו עלולים "לקלקל" את הנוער. האמנם? אם נקבל את גישתם הצדקנית של חוגים אלו – על השחתת-המוסר, כביכול – לאן נגיע? עוד מעט יבואו ויצנזרו חלקים מן התורה ומספרי הנביאים – "מעשה דינה", "מעשה אשת פוטיפר", "יפת-תואר" ואירועים דומים במקרא ובדברי חז"ל.

ובמיוחד קשה לי "לעכל" את המגמה הצדקנית הזאת, לאור העובדה, שחוגים אלו הפיצו לפני שנים את האגדה על ה"תשעים ושלוש". אגדה בדותית שגלקחה מהסופר שלום אש, מאותו האיש שכתב את הספר המיסיונרי, "האיש מנצרת". הלגנדה של "התשעים ושלוש", נלקחה מתוך ספרו* "דער ברנענדיקער דארן", [הסנה הבוער], שפירסם תיכף אחרי המלחמה, קשה לי להבין את הגיונם של אנשים אלה: בדותא שקרית של שלום אש, מותר לפרסם בספרות החרדית. ואילו עובדות בדוקות הצורבות כברזל מלובן בבשר החי אסור?

הבה ונהיה קצת הגיוניים: אם אמנם אסור לנוער החרדי לדעת על מעשי אונס שביצעו הרוצחים הגרמנים בבנות ישראל, איך מרשים אותם צדקנים ללמוד עם נערים בני עשר סוגיות כמו "אונס ומפתה"? שלא לדבר על פרשיות שלמות "בעיתיות" בתנ"ך ובדברי חז"ל?

לדעתי, אסור שתהיה צנזורה על הספרות התיעודית של החורבן. אלו לא "סיפורים", אלא עובדות מחרידות ומזעזעות. אלו הן כתב־אשם נגד העם העמלקי־הגרמני, ונגד העולם הגויי־העויין, שרבים מהם שיתפו פעולה – בצורה זו או אחרת – בהשמדת ובביזת העם היהודי. אסור להשמיט מספרות התיעודית אפילו עובדה אחת. ספרות זו חשובה, לא רק בשבילנו, שרידי החורבן, אלא היא נחוצה וחשובה גם לדורות הבאים. מתוך ספרות זו חייבים ללמד בבתי־הספר, מה עוללו לנו הגויים – גם הגויים "הטובים" – בימי הזעם והכליון. איך העמים "הנאורים" התייחסו לטרגדיה שלנו. מספרות תיעודית זו אסור להשמיט "אפילו אות אחת".

עלינו לקחת דוגמה מהסופרים והפייטנים מימי הביניים, שאספו וגנזו בתוך ה"סליחות" וה"קניות" שחיברו, כל דמעה יהודית. התאמצו שכל קריאת "געוואלד" יהודית, לא תישכח לדורות. אלמלא אותה מסירות מופלאה, לא היינו כלל מודעים לסבל ומצוקות שעברו היהודים בדורות הקודמים.

משום כך אני סבור, שאסור להשמיט מתוך ספרי־התיעוד, את דבר אינוסן של בנות ישראל ע"י הגרמנים ועוזריהם משתפי הפעולה. את מעשה האונס מכנה התורה – "רצח": "כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש, כן הדבר הזה" [דברים, כב, כו]. נושא האונס, תופס מקום חשוב במדרשי חז"ל ובספרות ישראל מתקופות קדומות ומאוחרות – כולל בספרות השו"ת – עד ימינו אנו. ולכן מפליא שדווקא בימינו – אחרי החורבן הגדול שאירע לעם ישראל, באים בני־תורה ומנסים להשמיט עובדות כה מחרידות – ממש לא יאומן?

יש מדרש נפלא: לעתיד לבוא, ביום הדין הגדול, כשישב הקב"ה על כס־המשפט, לדון את הגויים על כל הרעות והרשע שעשו לעם ישראל, יתעטף הקב"ה בגלימה שעליה חקוקות כל הרציחות, השמדות ועוולות שגרמו לנו. וכל טיפת דם שהקזו

(*) תודה לד"ר ברוך סיני מרמת־גן, שטרח להמציא לי תעתיק מתוך ספרו של שלום אש.

מאדם מישראל, חקוקה על אותה גלימה. כך שהגויים לא יוכלו להכחיש את מעשיהם הרעים. והנה באים צדקנים "חינוכיים" אלה ומנסים להקל באשמתם, למחוק את מעשי הרצח, היתכן?

לא מתוך תאוות־קינתור חלילה, אני כותב ביקורת זו, אלא מתוך צער וכאב אמיתי. אני סבור שהדורות הבאים לא יסלחו לנו את המעשה – גם אם הוא נעשה מתוך כוונות טהורות.

